

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci projednal v neveřejném zasedání konaném dne 15. února 2024 odvolání **státního zástupce** proti rozsudku Krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně, ze dne 23.10.2023, č. j. 61 T 10/2023-831, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. ř. se napadený rozsudek zrušuje v celém rozsahu.

Podle § 259 odst. 1 tr. ř. se věc vrací soudu prvního stupně, aby učinil nové rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně, bylo rozhodnuto tak, že podle § 226 písm. a) tr. ř. se obžalovaný K. A. A., nar. XXXXX, občan XXXXX, trvale bytem XXXXX, zprošťuje obžaloby státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Brně, pobočka ve Zlíně, sp. zn. 3 KZV 23/2022, která byla Krajskému soudu v Brně, pobočka ve Zlíně, doručena dne 18.8.2023, pro skutek, spočívající v tom, že v rámci výuky anglické konverzace na XXXXX XXXXX, se sídlem XXXXX, a Základní škole XXXXXXXXXXXX, kterou prováděl v rámci smluvní spolupráce se spolkem XXXXX, se sídlem XXXXX, zneužil své pozice učitele, který je pro žáky obecně uznávanou výchovnou autoritou. Současně zneužil nízkého věku poškozených nezletilých žákyň ve věku XXXXX let, které neměly žádné zkušenosti z oblasti sexuality a nebyly schopny vyhodnotit jeho jednání a projevit vůči němu účinný odpor, a dopustil se jednání spočívajícího v tom, že:

1.

V XXXXX, XXXXX kraj, v přesně nezjištěné době na konci školního roku 2020/2021 v učebně XXXXX XXXXX v průběhu vyučovacích hodin si ve třech případech posadil na svůj klín nezletilou žákyni XXXXX třídy XXXXX, narozenou XXXXX, které v té době bylo XXXXX let. Následně ji osahával pod kalhotkami na přirození do doby, než nezletilá jeho ruku silou odtlačila, seskočila z jeho klínu na zem a vrátila se do své lavice.

2.

V XXXXX, XXXXX, v přesně nezjištěný den v období před Vánocemi 2021, v učebně XXXXX XXXXX v průběhu vyučovací hodiny vyzval nezletilou žákyni XXXXX třídy XXXXX, narozenou XXXXX, které v té době bylo XXXXX let, aby se posadila na jeho klín. Následně ji uchopil za zápěstí ruky a její dlaň si položil mezi svoje nohy na ztopořený penis. Na toto jednání nezletilá reagovala tím způsobem, že mu dvakrát řekla "no K..." a on se ptal anglicky proč. Svého jednání zanechal až poté, co mu oběma rukama silou svou ruku odtrhla.

3.

V XXXXX, v přesně nezjištěné dny v průběhu školního roku 2020/2021 a dále v období do Vánoc školního roku 2021/2022 v učebně ve 3. patře nové přístavby budovy XXXXX opakovaně v mnoha případech v průběhu vyučovacích hodin vzal za ruku a posadil na svůj klín žákyni XXXXX později XXXXX třídy, nezletilou XXXXX, narozenou XXXXX, které v té době bylo XXXXX let. Následně ji hladil přes oblečení na stehnech, vsunul svoji ruku pod její spodní kalhotky a prstem jí přejížděl po přirození. Na toto jednání nezletilá reagovala tím způsobem, že se snažila odejít, ale on ji držel za ruku. Dále v jednom případě uchopil její dlaň a snažil se ji položit do svého rozkroku, na což nezletilá reagovala tak, že svou ruku vytrhla.

4.

V XXXXX, XXXXX kraj, v přesně nezjištěný den v průběhu školního roku 2020/2021 v učebně ve 3. patře nové přístavby v budově XXXXX si v jednom případě posadil na svůj klín nezletilou žákyni XXXXX třídy XXXXX, narozenou XXXXX, které v té době bylo XXXXX let. Poté ji přes oblečení hladil v rozkroku. Na toto jednání nezletilá reagovala tím způsobem, že se snažila odejít, ale on ji držel za dlaň,

čímž měl spáchat zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán.

V rámci adhezního řízení bylo rozhodnuto tak, že podle § 229 odst. 3 tr. ř. byly poškozené

- nezletilá XXXXX, narozená XXXXX, zastoupená zákonným zástupcem XXXXX, narozenou XXXXX, obě bytem XXXXX, obě zastoupené zmocněncem K.D.,
- nezletilá XXXXX, narozená XXXXX, zastoupená zákonným zástupcem P. K., narozenou XXXXX, obě bytem XXXXX, obě zastoupené zmocněncem M. V.,
- nezletilá XXXXX, narozená XXXXX, zastoupená zákonným zástupcem M. S. Š., narozenou XXXXX, obě bytem XXXXX, obě zastoupené zmocněncem T.G.,

odkázány se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Tento rozsudek nenabyl právní moci, neboť byl napaden odvoláním státního zástupce.
3. Z úvodu tohoto opravného prostředku plyne, že je podáván v neprospěch obžalovaného K. A. A. pro nesprávnost zprošťujícího výroku, neboť tímto výrokem došlo dle názoru státního zástupce k porušení povinností nalézacího soudu ve smyslu § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. Státní zástupce uvedl, že nemůže souhlasit s tím, jakým způsobem se nalézací soud vypořádal s důkazní situací, která byla ve věci zjištěna, zejména s výpověďmi poškozených nezletilých. Podle názoru státního zástupce nalézací soud v bodě 2 odůvodnění napadeného rozsudku věrně shrnul výpověď nezletilé XXXXX, která byla k důkazu přehrána u hlavního líčení, a to včetně popisu jednání, kterého se měl vůči ní obžalovaný dopustit. Zejména nezletilá v čase 15:00 nahrávky uvedla, že ji obžalovaný sahal „do přední části zadku“. Následně od času 15:20 záznamu uvedla a na panence demonstrovala, že jí obžalovaný hladil po nohách a následně jí „začal rukou chytat dovnitř“, kdy na panence ukázala, jak jí shora zajíždí pod kalhotky. S rukou následně „šudlal“. Dále

odvolatel poukázal na to, že nalézací soud v bodě 8 odůvodnění zhodnotil výpověď poškozené XXXXX, která byla k důkazu přehrána u hlavního líčení. Pokud soud uvádí, že nezletilá měla uvést, že ji měl obžalovaný „pohladit na třísech obou nohou“, pak to dle státního zástupce nesouhlasí s vyjádřením nezletilé, která v čase 6:30 záznamu uvedla, že ji obžalovaný „pohladil na takovém místě jako mezi nohama, tady na těch třísech“, přičemž nezletilá tento popis demonstrovala tím způsobem, že si rukama zajela na vnitřní stranu stehén. Soud dále popsal, že nezletilá během výslechu demonstrovala na panence ono pohlázení, nicméně dle názoru soudu takto svědkyně ukazovala pohlázení na „vnější straně stehén“. Podle státního zástupce má nalézací soud zřejmě na mysli moment zachycený v čase 13:15 záznamu, kde nezletilá jednoznačně rukama zajíždí panence na vnitřní stranu stehén. Státní zástupce uvedl, že v daném případě souhlasí s hodnocením soudu prvního stupně, že nezletilá nijak nepotvrdila, že by ji obžalovaný sáhl na přirození. Nicméně i tak je dle názoru odvolatele možno zhodnotit, že dotyk, který tato popsala, nebyl nechtěným dotykem obžalovaného, který by souvisel s tím, že nezletilou přidržoval na klíně. Ve vztahu k bodu 11 napadeného rozsudku uvedl státní zástupce, že zde soud prvního stupně věrně shrnul výpověď poškozené nezletilé XXXXX, která popsala, za jakých okolností ji obžalovaný vzal ruku a dal ji na své přirození. Nalézací soud se také zabýval (k tomu dále bod 39 odůvodnění napadeného rozsudku), že nezletilá v průběhu výpovědi střídavě uváděla, že na klíně v době závadového jednání obžalovaného seděla sama a následně, že v té době seděla na klíně obžalovanému spolu s dalšími dvěma holčičkami. V čase 9:14 záznamu vysvětlila, že dvě holčičky, které obžalovanému seděly na klíně po stranách, odešly, a ona mu zůstala sedět na klíně sama. V čase 9:18 záznamu uvedla, že obžalovaný vzal její ruku a dal si ji mezi nohy, kdy v tu dobu tam ostatní dvě holčičky seděly. V čase 9:30 záznamu upřesnila, že seděla obžalovanému mezi nohama na židli a ukázala, že další dvě holčičky seděly na kolenou a nakonec, v čase 9:42 záznamu, ukázala, jak se snažila obžalovanému odtrhnout svou ruku druhou rukou, řekla, že musela zabrat. V tu dobu zbylé dvě holčičky psaly něco na tabuli, tam je poslal obžalovaný a zbytek třídy jim pomáhal. Státní zástupce dále akcentoval, že v bodě 19 odůvodnění napadeného rozsudku nalézací soud poukázal na skutečnost, že při hlavním líčení byla taktéž jako důkaz přehrána výpověď nezletilé XXXXX, ale omezil se toliko na konstatování, že tento důkaz byl proveden, aniž by se blíže zabýval tím, co přesně nezletilá uvedla. Přitom nezletilá v čase 10:17 záznamu popsala, že ji obžalovaný „šahal do pipky pod kalhotkami“. Na otázku komisařky odpověděla, že jí „dal prstík dovnitř“, „hýbal s ním a jí to lechtalo“. Následně demonstrovala, že mu vzala ruku a odhodila ji pryč. Dále v čase 10:19 uvedla, že musela obžalovanému oddělat ruku a musela vynaložit sílu. V čase 10:22 uvedla, že se to stalo víckrát, uvedla třikrát. Bylo to to samé. V čase 10:31 uvedla, že měla připravené ruce, aby mu je odhodila. V čase 10:32 uvedla, že potřetí jí stačil jen sáhnout pod oblečení na „pipinu, ale nesáhl jí dovnitř“, ale ona mu ruce odhodila. Poté, co se to stalo třikrát, už mu odmítala na klín sedat. V čase 10:41 nezletilá ukázala na panence, jakým způsobem jí strčil obžalovaný ruku pod kalhotky. Státní zástupce připustil, že některými aspekty výpovědi poškozené XXXXX se nalézací soud zabýval v odstavci 40. Odvolatel dále poukázal na to, že v rámci dalšího hodnocení důkazní situace se nalézací soud zabýval zejména hodnocením výpovědí nezletilých XXXXX (odstavec 39) a XXXXX (odstavec 40), navštěvujících 2. Základní školu XXXXX. V odstavci 41 pak nalézací soud hodnotí výpovědi nezletilých XXXXX a XXXXX, navštěvujících Základní školu XXXXX. Podle státního zástupce však nalézací soud nijak nehodnotil výpovědi všech čtyř poškozených ve vzájemných souvislostech. Nijak se nezabýval tím, že všechny čtyři poškozené shodně popisují, že k závadovému jednání došlo v době, kdy obžalovanému na jeho pokyn seděly na klíně. Nezabýval se tím, že XXXXX a XXXXX, tedy žákyně dvou různých základních škol, které se neznají, ve shodě popsaly a na panenkách demonstrovaly, že jim obžalovaný zajížděl rukou pod kalhotky a osahával je pod oblečením na přirození. Dle názoru státního zástupce nalézacím

soudem provedené hodnocení těchto popisů jako „vágních a nekonkrétních“, jak je uvedeno v závěru článku 41, nemůže obstát. Stejně tak důkazně nijak nepodloženou pokládá státní zástupce polemiku nalézacího soudu, popsanou v úvodu článku 41. Zde je popsána možnost, že se informace o jednání obžalovaného, které vyšly najevo v XXXXX, dostala také do XXXXX, čímž by zřejmě mělo být vysvětleno, proč až v květnu roku 2022 bylo učiněno oznámení v XXXXX. Žádný důkaz, který by potvrzoval, že v době, kdy v XXXXX vyšlo najevo jednání obžalovaného, by zde bylo známo podání předchozího oznámení v XXXXX, proveden nebyl. Pokud nalézací soud v odstavci 41 hodnotí jako věrohodnou výpověď N.M., praktikantky, která se dle svého tvrzení měla účastnit 80 % hodin vyučovaných obžalovaným v XXXXX, pak v návaznosti na to se dle státního zástupce nezabývá tvrzením nezletilé XXXXX, která v čase 26:50 své výpovědi uvedla, že tam po Vánocích byla asistentka na pár hodin, ale tehdy ji neosahával, protože se ona dívala. Ostatně v této souvislosti nezletilá velmi podrobně popisují i okolnosti, za kterých k jednání obžalovaného došlo. Nezletilá XXXXX ve své výpovědi v čase 9:45 popsala, že se to dělo v době, kdy děti sledovaly obrázek promítaný na zeď a byly tak k nim otočené zády. Nezletilá XXXXX v čase 16:20 záznamu uvedla, že v tu dobu obžalovaný dětem pouštěl videa, v čase 23:45 pak demonstrovala, že v době, kdy jí to dělal, bylo to pod deskou stolu. Nezletilá XXXXX v čase 10:32 uvedla, že ostatní děti byly v tu dobu v lavicích a dívaly se na knížky. Nezletilá XXXXX pak v čase 9:42 uvedla, že v tu dobu zbylé dvě holčičky psaly něco na tabuli, kam je poslal obžalovaný a zbytek třídy jim pomáhal, byť je třeba připomenout, že nezletilá moment, kdy k danému jednání mělo dojít, popisovala v průběhu své výpovědi různě. Pokud nalézací soud v odstavci 42 uvedl, že obžalovaný netrpí žádnou sexuální deviací v podobě poruchy sexuální preference, což bylo ověřeno příslušným znaleckým zkoumáním, pak dle státního zástupce takový závěr nemůže vyloučit sexuální motivaci jeho jednání. To je ostatně patrné z výpovědi nezletilé XXXXX. Dále pak v návaznosti na provedené důkazy dle názoru odvolatele nemůže obstát připuštěná možnost nalézacího soudu, že dané trestní stíhání může být důsledkem nedorozumění, zapříčiněným odlišným chováním obžalovaného, které je dáno tím, že pochází z jiného kulturního prostředí. Jak obžalovaný uvedl při svém výslechu dne 28.6.2022, v minulosti studoval v Německu, pobýval v USA a nyní od roku 2018 bydlí v České republice. Státní zástupce vyslovil přesvědčení, že i kdybychom připustili odlišnosti v jeho chování, spojené s jeho původem, pak obžalovaný měl dost času si způsoby chování, obvyklé v České republice, osvojit, a i kdyby se tak nestalo, nadále jsou ve věci dány důkazy, že z pozice učitele sahal nezletilým dívkám na obnažené přirození, což je jednání, které zjevně nemůže být bráno za společensky přípustnou normu v žádné alespoň trochu kulturně vyspělé společnosti. V rámci petitu podaného odvolání pak státní zástupce navrhl, aby Vrchní soud v Olomouci podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil zprošťující výrok podle § 226 písm. a) tr. ř. napadeného rozsudku a podle § 259 odst. 1 tr. ř. věc vrátil soudu prvního stupně.

4. Obžalovaný K. A. A. zaslal odvolacímu soudu vyjádření k výše uvedenému odvolání, které bylo zpracováno jeho obhájcem Mgr. Miroslavem Michajlovičem.
5. V úvodu zmíněného podání uvedl obžalovaný, že odvolání státního zástupce je nekonzistentní polemikou s některými dílčími závěry soudu. Na jedné straně státní zástupce konstatuje, že soud věrně shrnuje výpovědi nezletilých, ale následně si vybere některé závěry, které z nich soud učinil a tyto napadá. Námitky státního zástupce jsou však v podstatě nahodilými výstřely bez jejich komplexního propojení s celkovou důkazní situací. Z odvolání tak není seznatelný celkový obrázek, který si o dokazování a skutkových zjištění soudu státní zástupce vytvořil. Obžalovaný vyjádřil přesvědčení, že to byl nalézací soud, který citlivě a přiléhavě k základním zásadám trestního řízení hodnotil důkazy a dával je do kontextu s celkovou situací. Nalézací soud vyložil své myšlenky zcela pochopitelně, logicky a celé odůvodnění je postaveno na významných pochybnostech soudu. Obžalovaný zdůraznil, že respektuje, že státní zástupce

nemusí se všemi závěry soudu být srozuměn a spokojen. Stejně tak obžalovaný odmítl blíže nerozvedenou a stručnou námitku státního zástupce, že závěr o absenci sexuální deviace v podobě poruchy sexuální preference nemůže vyloučit sexuální motivaci v jeho jednání. Dle obžalovaného ve své podstatě celkem může. V opačném případě jsou tyto znalecké posudky poněkud zbytečnou součástí trestního řízení. Podle obžalovaného lze uzavřít, že z pohledu trestněprávní argumentace takový znalecký posudek činí sexuálně motivované jednání jako málo pravděpodobné. Potom je zcela logické, že v kontextu celé věci soud nabyl natolik důvodných pochybností, že rozhodl o zproštění obžaloby. Nelze zastírat, že znalecký posudek hrál v tomto posouzení soudu značnou roli. Každopádně, pokud vyznívá znalecký posudek tak, že obžalovaný není motivován k sexuálním atakům dětí ve věku poškozených, je logické se ptát, proč by k takovému jednání přistoupil, notabene ve třídě plné dětí, a to dle obžaloby opakovaně po velmi dlouhou dobu. Obžalovaný dále jako nepřipustné namítl, že státní zástupce v závěru odvolání do popředí dává dvě úvahy soudu, které však u té první mají váhu opravdové spekulace a nelze tvrdit, že zde je spatřován odraz v dokazování. U druhé úvahy pak jde o naprosté nepochopení myšlenek a závěrů soudu. Poté, co obžalovaný citoval příslušnou část opravného prostředku státního zástupce, uvedl, že souhlasí, že absentuje přímý důkaz o informačním spojení o události mezi XXXXX a XXXXX, nicméně objektivně je zde časové období, které těmto spekulacím nahrává. Nicméně podle obžalovaného je současně tato skutečnost pro posouzení jeho viny natolik irelevantní, že je nadbytečné se jí zabývat. Poté, co obžalovaný citoval další část opravného prostředku státního zástupce, uvedl, že z ní lze dovodit, že se státní zástupce domnívá, že soud v podstatě omlouvá zažalované jednání jeho jiným kulturním a sociálním původem. To je však naprosté nepochopení této linie rozhodnutí. Obžalovaný zdůraznil, že soud, stejně jako obhajoba, pracují s tím, že dívkám, jejich rodinám a okolí, mohla být nepříjemná jeho přílišná kontaktnost. Velmi přiléhavě to dle obžalovaného popisuje nalézací soud v bodě 43 odůvodnění napadeného rozsudku, přičemž obžalovaný z této pasáže citoval. Tato kontaktnost se dle obžalovaného projevovala, a to prokazatelně, v tom, že dívky mu seděly na klíně v hodinách, obžalovaný je tedy logicky na klíně musel držet, případně docházelo k jiným s tímto souvisejícím, avšak nikoliv sexuálním, kontaktům. Obžalovaný uvedl, že jak on, tak soud jsou si jistě vědomi toho, že původně zažalované jednání je neakceptovatelné v celém civilizovaném světě. Obžalovaný v rámci závěru tohoto podání navrhl, aby odvolání státního zástupce bylo ve smyslu § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítnuto.

6. Vrchní soud v Olomouci, jako soud odvolací, především konstatuje, že shora naznačený opravný prostředek byl podán osobou k jeho podání oprávněnou (§ 246 odst. 1 písm. a/ tr. ř.). Při podání tohoto opravného prostředku byla respektována lhůta naznačená v ustanovení § 248 odst. 1 tr. ř. Rovněž tak lze po přezkoumání obsahu opravného prostředku konstatovat, že tento splňuje náležitosti obsahu odvolání ve smyslu § 249 odst. 1, odst. 2 tr. ř., když z jeho obsahu je zřejmé, že je podáváno v neprospěch obžalovaného K. A. A., stejně jako, že je podáváno do zprošťujícího výroku napadeného rozsudku.
7. Odvolací soud tedy z podnětu zmíněného opravného prostředku přezkoumal, podle hledisek vyjádřených v ustanovení § 254 odst. 1, odst. 3 tr. ř., zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, přihlížel toliko, pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno. Nicméně s ohledem na to, což již bylo výše konstatováno stran obsahu podaného opravného prostředku, který je prioritně zaměřen do výroku o vině (za který je nepochybně zprošťující výrok napadeného rozsudku nutno pokládat), nebyla přezkumná činnost odvolacího soudu ve smyslu § 254 odst. 3 tr. ř. fakticky nikterak omezena, neboť podle zmiňovaného zákonného ustanovení, je-li podáno odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda

bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

8. Po přezkoumání napadeného rozsudku, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, především musí odvolací soud konstatovat, že řízení, ani rozsudek samotný, netrpí žádnými závažnými procesními vadami, tedy takovými, které by odůvodňovaly postup ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. V daném řízení byla dodržena všechna stěžejní ustanovení trestního řádu, zejména ta, která mají zabezpečit právo obžalovaného na obhajobu, ustanovení, týkající se zahájení trestního stíhání a seznámení se spisem. Obžaloba byla podána pro skutky, které jsou předmětem usnesení o zahájení trestního stíhání a byla tedy zachována i totožnost skutku. Důkazy, které byly v tomto řízení provedeny, byly, až na důkazy mající charakter úkonů neodkladných či neopakovatelných, provedeny až po zahájení trestního stíhání a jedná se tedy z tohoto úhlu pohledu o důkazy procesně relevantní. Nelze rovněž pominout, že obžalovaný měl od samého počátku trestního řízení obhájce, a tudíž nedošlo ke zkrácení jeho práv na obhajobu. Rovněž tak s ohledem na to, že obžalovaný není státním občanem České republiky a jeho rodným jazykem není český jazyk, bylo respektováno právo na to, aby řízení bylo vedeno v jazyce, o kterém obžalovaný prohlásil, že jej ovládá, když v řízení přípravném šlo o arabštinu a v řízení po podání obžaloby na základě žádosti samotného obžalovaného o jazyk anglický. Ani v tomto smyslu tedy nelze soudu prvního stupně nicého vytknout. O správnosti výše uvedených závěrů svědčí podle mínění podepsaného soudu i fakt, že ani státní zástupce v podaném odvolání, ani samotný obžalovaný ve vyjádření k podanému odvolání, nenamítli, že by řízení vedoucí k napadenému rozsudku, potažmo rozsudek samotný, byly zatíženy takovými vadami, které jsou předpokládány v ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.
9. Naproti tomu však dospěl odvolací soud po přezkoumání napadeného rozsudku, i řízení k němu vedoucímu, k závěru, že rozsudek vykazuje vady dané nejasností jeho skutkových zjištění, a stejně tak tím, že ohledně přezkoumávané části rozsudku se nalézací soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí (§ 258 odst. 1 písm. b/ tr. ř.). Dle mínění odvolacího soudu rovněž vznikly pochybnosti o správnosti skutkových zjištění a k objasnění věci bude třeba provést další důkazy, přičemž jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně (§ 258 odst. 1 písm. c/ tr. ř.).
10. S ohledem na zjištěné vady, které budou níže podrobně specifikovány, nemohl napadený rozsudek obstát a bylo nutno jej zrušit. S ohledem na charakter zjištěných vad je pak nebylo možno odstranit ve veřejném zasedání a bylo tedy nutno po zrušení napadeného rozsudku věc vrátit soudu prvního stupně, aby učinil nové rozhodnutí (§ 259 odst. 1 tr. ř.).
11. Pokud jde o nedostatky či vady, které shledal odvolací soud v činnosti soudu prvního stupně vedoucí k napadenému rozsudku, případně v rozsudku samotném, je třeba uvést následující.
12. Předně poukazuje odvolací soud na nikoliv nevýznamný rozpor, který shledal mezi výrokem a odůvodněním napadeného rozhodnutí. Tento rozpor spočívá v tom, že zatímco jako zprošťující důvod zvolil nalézací soud ustanovení § 226 písm. a) tr. ř., tedy že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán, v odůvodnění napadeného rozsudku, konkrétně v bodě 43, uvedl nalézací soud, *„po konstatování výše uvedených skutečností, které způsobují určité pochybnosti na straně nalézacího soudu, zdůrazňuje, že provedeným dokazováním nebylo jednoznačně vyvráceno, že se nestaly skutky uvedené v obžalobě“*. Z této formulace, stejně jako z kontextu dalších hodnotících pasáží, vtělených do odůvodnění napadeného rozsudku (zejména pokud jde o body 39 – 42), lze podle mínění odvolacího soudu mít spíše za to, že nalézací soud dospívá k závěru, že k určité formě ne zcela vhodného jednání obžalovaného vůči všem čtyřem poškozeným nezletilým sice došlo, nicméně toto jednání nebylo sexuálně motivované. Tak alespoň odvolací soud interpretuje pasáž vtělenou především do již zmíněného bodu 43 odůvodnění napadeného rozsudku, v níž soud prvního stupně uvedl, že *„výpovědi poškozených byly zapříčiněny podstatně odlišným chováním obžalovaného k dětem oproti běžnému*

chování učitelů v České republice. Je všeobecně známé a soud tuto skutečnost má za axiom, že v České republice je kontaktnost nejenom k dětem, ale i mezi dospělými obyvateli České republiky výrazně menší, než například v jižních částech Evropy (Španělsko, Itálie, Řecko), nebo v arabském světě (viz běžný přístup obyvatel k dětem, a to i k dětem evropským v rekreačních destinacích typu Tunisko, Egypt)“. Podle mínění odvolacího soudu posledně zmíněnou formulaci lze s velkou pravděpodobností interpretovat tak, že nalézací soud má za to, že došlo k jisté formě nedorozumění mezi poškozenými, potažmo jejich zákonnými zástupci, a obžalovaným, s ohledem na odlišný, řečeno slovy nalézacího soudu, kontaktní, přístup obžalovaného k dětem, které vyučoval v hodinách anglické konverzace. Na takový závěr má zcela nepochybně soud prvního stupně právo. Nicméně, pokud jej učinil, je potom podle mínění odvolacího soudu poněkud diskutabilní zvolený zprošťující důvod, kterým, jak již bylo výše zdůrazněno, nalézací soud zřetelně deklaroval, že podle jeho závěru se skutek, respektive skutky popsané v žalobním návrhu, nestaly. Dále pak jako zcela relevantní akceptuje odvolací soud argumentaci státního zástupce v podaném odvolání v tom smyslu, že nalézací soud v příslušné pasáži odůvodnění napadeného rozsudku (konkrétně se jedná o bod 19), toliko poněkud lakonicky uvedl, že u hlavního líčení konaného dne 18.10.2023 byl přehráván záznam o provedeném výslechu svědka nezletilé XXXXX, aniž by ovšem podrobněji obsah tohoto záznamu rozebral. Toto pochybení vyznívá dle mínění podepsaného soudu o to závažněji, že to byla právě posledně jmenovaná, která, jak vyplývá z výše citovaného záznamu o jejím výslechu, případně z doslovného přepisu tohoto výslechu, poměrně podrobně popsala závadové jednání obžalovaného, kterého se vůči ní měl dopustit, a to výrazy „šahal do pipky pod kalhotkami, dal prstíky dovnitř, hýbal s ním a jí to lechtalo“ apod. Odvolací soud nepřehlédl, že v bodě 40 odůvodnění napadeného rozsudku se soud prvního stupně některými, ovšem skutečně pouze některými, aspekty z výpovědi nezletilé poškozené XXXXX zabývá. Nicméně v napadeném rozsudku zcela absentuje jakýkoliv bližší rozbor toho, co posledně jmenovaná v rámci svého výslechu uvedla, když výše naznačené formulace se odvolacímu soudu jeví poměrně zřetelné. Odvolací soud také nemohl přehlédnout, že krajský soud v rámci popisné části odůvodnění napadeného rozsudku, konkrétně v případě rekapitulace obsahu výpovědí poškozených nezletilých XXXXX (bod 2) a XXXXX (bod 8) v případě poškozené B. uvedl, že „v průběhu výslechu nezletilá svědkyně ukazovala jednání obžalovaného na panence, ale tato ukázka, podle názoru soudu, je poněkud nejednoznačnou a nekonkrétní. Podle názoru senátu nelze tuto ukázku vyhodnotit jako jednoznačně věrohodnou“. V případě nezletilé B. pak soud v již citovaném bodě 8 uvedl, že „svědkyně také situaci při výslechu demonstrovala na panence, zde však ukazovala jen pohlazení spíše na vnější straně stehén. Samotná demonstrace byla dosti rozpačitá a podle názoru soudu spíše nevěrohodná“. Odvolací soud zdůrazňuje, že nikterak neupírá právo nalézacího soudu na hodnocení věrohodnosti výpovědí poškozených nezletilých B. či B., případně toho, jakým způsobem obě jmenované demonstrovaly údajné jednání obžalovaného na panenkách. Na druhé straně ovšem odvolací soud postrádá bližší úvahy krajského soudu v tom směru, na základě jakých skutečností pokládá v případě poškozené XXXXX jí realizovanou demonstraci za spíše nevěrohodnou a v případě nezletilé XXXXX za nikoliv jednoznačně věrohodnou. Odvolací soud znovu opakuje, že na takové hodnocení má soud prvního stupně právo, nicméně musí transparentním a přezkoumatelným způsobem uvést, proč k takovému hodnocení dospěl. Úvahy v tomto směru ovšem v odůvodnění napadeného rozsudku absentují. Navíc v případě poškozené nezletilé XXXXX podle mínění odvolacího soudu nalézací soud nesprávně interpretuje to, jakým způsobem jmenovaná demonstrovala jednání obžalovaného. Pokud totiž soud prvního stupně v bodě 8 odůvodnění napadeného rozsudku uvádí, že poškozená ukazovala pohlazení spíše na vnější straně stehén, pak takováto interpretace je podle přesvědčení odvolacího soudu, opřené o obsah obrazového záznamu o výslechu poškozené nezletilé XXXXX (č. l. 286), rozporná s obsahem tohoto záznamu. Odvolací soud poté, co zmíněný záznam zhlédl, musí konstatovat, že jmenovaná

poměrně jasně naznačuje pohyby rukama nikoliv na vnější, ale vnitřní straně stehen. Koneckonců obdobně toto údajné jednání obžalovaného demonstrovala i na panence. Tedy interpretaci nalézacího soudu tak, jak je uvedena v citovaném bodě 8 odůvodnění napadeného rozsudku je nutno vyhodnotit jako rozpornou se skutečným obsahem obrazového záznamu o výsledku poslechnutí jmenované nezletilé poškozené. Odvolací soud dále jako zcela relevantní vyhodnotil námitku státního zástupce, vtělenou do jím podaného odvolání stran toho, že nalézací soud nehodnotil výpovědi všech čtyř nezletilých poškozených v jejich vzájemných souvislostech a prakticky nikterak se nezabýval tím, že všechny čtyři nezletilé poškozené nejméně v obecných rysech shodně popsaly, že k údajnému závadovému jednání obžalovaného vůči nim docházelo v situaci, kdy seděly obžalovanému na klíně. Obecně lze podle mínění odvolacího soudu vytknout krajskému soudu, že ačkoliv v napadeném rozsudku deklaruje, že provedené důkazy hodnotil jak jednotlivě, tak i v jejich vzájemných souvislostech, pak právě komplexní hodnocení výpovědí všech čtyř nezletilých poškozených v odůvodnění napadeného rozsudku absentuje. Jak vyplývá z bodů 39 – 41 odůvodnění napadeného rozsudku, v nich nalézací soud hodnotí výpověď každé z výše jmenovaných poškozených, přičemž ovšem každou výpověď hodnotí spíše izolovaně, aniž by ji zasadil do širšího kontextu vyznění výpovědí dalších nezletilých poškozených. Odvolací soud postrádá jak v posledně zmíněných bodech, tak v jakýchkoli dalších pasážích odůvodnění napadeného rozsudku, úvahy nalézacího soudu stran toho, jak se vypořádával s naprosto neoddiskutovatelným faktem, že dvě dvojice poškozených, které se navzájem neznaly, a které navštěvovaly dvě různá školská zařízení ve městech vzdálených od sebe cca 45 km, popisují nejméně v obecných rysech jednání obžalovaného prakticky zcela totožně. Všechny čtyři poškozené hovoří o tom, že k závadovému jednání obžalovaného docházelo v situaci, kdy mu seděly na klíně, a kdy jím obžalovaný buď sahal na genitálie, případně jejich rukou sahal na svůj ztopořený penis. V žádné pasáži odůvodnění napadeného rozsudku nelze dohledat úvahy nalézacího soudu, jak si lze vysvětlit tuto minimálně rámcovou shodu ve výpovědích osob, které, a to musí odvolací soud znovu zdůraznit, navštěvovaly dvě různá školská zařízení ve dvou různých městech. Poškozené XXXXX a XXXXX, navštěvující Základní školu v XXXXX, se přitom nikterak neznaly s poškozenými XXXXX a XXXXX, které v inkriminované době byly žákyněmi Základní školy XXXXX. Stejně tak se neznali zákonní zástupci jmenovaných nezletilých poškozených. Odvolací soud samozřejmě nepřehlédl, že se krajský soud, zjevně si vědom této skutečnosti, pokusil, jak uvádí v bodě 41 odůvodnění napadeného rozsudku, tuto skutečnost vysvětlit možným přenosem informací o jednání obžalovaného, kterého se měl dopouštět na Základní škole XXXXX. Úvahy soudu prvního stupně v tomto směru, vtělené do již zmíněného bodu 41 odůvodnění napadeného rozsudku je však nutno označit za minimálně nepřesvědčivé, pokud ne za zcela spekulativní. Soud prvního stupně totiž úvahy o možném přenosu informací o jednání obžalovaného z XXXXX do XXXXX, opřel jednak o existenci elektronické komunikace mezi svědkyněmi XXXXX a XXXXX, přičemž jak krajský soud uvedl „*v rámci této komunikace pak svědkyně XXXXX mohla informace týkající se obžalovaného šířit dále v kruhu svých známých a kamarádek*“. K posledně zmíněné formulaci je ovšem třeba dodat, že svědkyně XXXXX, ale ani žádný další ze svědků vyslechnutých krajským soudem předtím, než byl ve věci vydán napadený rozsudek, neuváděl ničeho o tom, že by ať již svědkyně XXXXX či kterýkoliv jiný ze svědků v této věci vyslechnutých, dále šířil informace o údajném závadovém jednání obžalovaného, kterého se tento měl dopouštět na Základní škole v XXXXX, směrem ke komukoli v XXXXX. Soud prvního stupně dále na podporu závěru o možném přenosu informací o nevhodném jednání obžalovaného z XXXXX do XXXXX uvedl, že rovněž svědkyně P. K. v rámci své výpovědi uvedla, že o celé věci řekla svým dvěma kamarádkám ze XXXXX a dle závěru nalézacího soudu „...*rovněž tyto kamarádky svědkyně mohly informace šířit dále*“. Tento závěr soudu prvního stupně je nutno opětovně hodnotit jako závěr nepřesvědčivý, či snad dokonce spekulativní. Samotný krajský soud totiž užívá formulaci

„mohly šířit dále“, čímž zjevně připouští jistý faktor nejistoty stran toho, zda zmíněné informace byly či naopak nebyly šířeny. Přehlédnout také nelze, že svědkyně P. K. hovořila o tom, že kamarádky, kterým měla tyto informace sdělit, jsou nikoliv z Prostějova, ale ze Zlína. Navíc svědkyně K. zmíněné kamarádky nikterak nespecifikovala, a ani soud prvního stupně nečinil žádné další šetření stran toho, do jaké míry informace, které svědkyně P. K. měla oněm neustanoveným kamarádkám ze Zlína sdělit, byly stran jednání obžalovaného konkrétní. Pokud tedy nalézací soud v již opakovaně zmiňovaném bodě 41 odůvodnění napadeného rozsudku na základě výše zmíněných úvah uvádí, že je nutné nikoli vyloučit, ale dokonce spíše připustit možnost, že informace o údajném jednání obžalovaného se objevila v XXXXX, pak tato úvaha podle přesvědčení soudu odvolacího má jen stěží oporu v provedených důkazech. Nejzásadnějším momentem, který výše zmíněné úvahy soudu prvního stupně o možném přenosu informací o nevhodném jednání obžalovaného z XXXXX do XXXXX významným způsobem zpochybňuje, ne-li diskvalifikuje, je nepochybně prokázaný fakt, vyplývající z provedení dokazování, totiž že informace o údajném závadovém jednání obžalovaného jak vůči nezletilým poškozeným XXXXX a XXXXX, žákyním Základní školy v XXXXX, tak i vůči nezletilým poškozeným XXXXX a XXXXX, které byly žákyněmi Základní školy XXXXX, vzešly právě od jmenovaných nezletilých poškozených. Jinými slovy, byly to právě tyto nezletilé poškozené, které svým rodičům sdělily informace o údajném nevhodném jednání obžalovaného. Odvolací soud tím chce říci, že jen stěží mohou obstát závěry soudu prvního stupně stran toho, že informace o závadovém jednání obžalovaného, kterého se měl údajně dopouštět v XXXXX, se mohly, cestou naznačovanou nalézacím soudem, dostat do Prostějova. Pokud by tomu tak bylo, pak by bylo, s pravděpodobností limitně hraničící s jistotou, zjištěno, že zmíněné informace získaly rodiče poškozených XXXXX či N.B. nikoliv od svých dcer, tak, jak to vyplývá z provedení dokazování, ale jinou cestou. Tak tomu ovšem, alespoň dle prozatímních výsledků provedení dokazování, v žádném případě není. V této souvislosti je třeba poukázat na fakt, že ani nalézací soud v odůvodnění napadeného rozsudku nikterak nezpochybňuje věrohodnost výpovědí rodičů nezletilých poškozených XXXXX a XXXXX, a to ani pokud jde o zdroj informací o údajném nevhodném jednání obžalovaného vůči jejich dcerám. Odvolací soud musí orientovat soud prvního stupně na skutečnost, že z výpovědí všech čtyř nezletilých poškozených, stejně jako z výpovědí jejich zákonných zástupců, bezvýjimečně vyplývá, že to byly právě nezletilé poškozené, které jako první sdělily svým rodičům informace o možném nevhodném jednání ze strany obžalovaného. Těchto informací se tedy rodičům poškozených nezletilých XXXXX a XXXXX nedostalo cestou naznačovanou nalézacím soudem, tedy formou šíření informací o údajném nevhodném jednání obžalovaného mezi městy XXXXX a XXXXX formou elektronické komunikace mezi svědkyněmi L. a K., popřípadě prostřednictvím neustanovených kamarádek svědkyně K. Tyto úvahy soudu prvního stupně se tedy jeví minimálně výrazně diskutabilními. V souvislosti s touto problematikou je pak nutno soudu prvního stupně také vytknout, že se nikterak komplexněji nevypořádal s tím, jaký motiv by měly mít poškozené nezletilé, vůči nimž se obžalovaný měl dopouštět jednání, které popisují, k tomu, aby jej z takového nevhodného jednání obvinily. V této souvislosti je nutno poukázat na fakt, že o možném závadovém jednání obžalovaného nevypovídá toliko jedna nezletilá poškozená, ale čtyři, přičemž jak již odvolací soud výše zmínil, nezletilé poškozené popisují jednání obžalovaného minimálně rámcově stejně, či alespoň obdobně. Navíc odvolací soud musí znovu zdůraznit, že poškozené XXXXX a XXXXX se s poškozenými XXXXX a XXXXX neznaly, a stejně tak se neznali zákonní zástupci těchto poškozených. Odvolací soud nepřehlédl, že soud prvního stupně při řešení dané problematiky dospěl k závěru, že výpovědi nezletilých poškozených mohly být zapříčiněny podstatně odlišným chováním obžalovaného k dětem oproti běžnému chování učitelů v České republice.

Chování

obžalovaného nalézací soud označuje jako kontaktní. Takový závěr je ovšem, zejména ve světle toho, jakým způsobem jednání obžalovaného popisují prakticky všechny nezletilé poškozené, mírně řečeno diskutabilní. V daných souvislostech musí odvolací soud zdůraznit, že podle výpovědi nezletilé poškozené XXXXX ji měl obžalovaný osahávat pod kalhotkami na přirození. Nezletilá poškozená XXXXX hovořila o tom, že obžalovaný si položil dlaň její ruky na svůj ztopořený penis, na což reagovala anglickým výrazem „no K.....“. Poškozená nezletilá XXXXX vypověděla, že obžalovaný vsunul svoji ruku pod její spodní kalhotky a prstem jí přijížděl po přirození. Konečně poškozená nezletilá XXXXX hovořila o tom, že jí obžalovaný přes oblečení hladil v rozkroku. Podle přesvědčení odvolacího soudu, pokud by zmíněné výpovědi nezletilých poškozených byly vyhodnoceny jako relevantní, pak takové jednání obžalovaného v žádném případě nelze vysvětlit, řečeno slovy nalézacího soudu „*podstatně odlišným chováním obžalovaného k dětem oproti běžnému chování učitelů v České republice*“. Odvolacímu soudu se téměř přičí zdůrazňovat, že jednání, popisované jednotlivými nezletilými poškozenými (sahání na genitálie pod oblečením, přikládání ruky nezletilé poškozené na ztopořený penis), nemůže být v žádném případě vysvětlováno sebezásadnějšími odlišnostmi v chování dospělých osob (notabene v pozici učitelů), vůči nezletilým dětem, navíc ve věku jednotlivých nezletilých poškozených, danými různým kulturním prostředím, z něhož dospělé osoby pocházejí. Odvolací soud zdůrazňuje, že pokud v rámci nového řízení dospěje soud prvního stupně k závěru, že výpovědi poškozených nezletilých o způsobu chování obžalovaného vůči jejich tělesné integritě budou vyhodnoceny jako věrohodné, pak toto chování nelze v žádném případě vysvětlit tak, jak to soud prvního stupně učinil v napadeném rozsudku, tedy podstatně odlišným chováním obžalovaného k dětem oproti běžnému chování učitelů v České republice, případně výrazně menší kontaktností ve vztahu k dětem v České republice, oproti jižním částem Evropy, případně oproti zemím Blízkého východu. V souvislosti s charakterem jednání obžalovaného je také soud prvního stupně možno vytknout, že byť obžalovaný zejména u hlavního líčení do jisté míry připustil, že v jeho hodinách docházelo k tomu, že si mu děti sedaly na klín (byť obžalovaný hovoří o daleko menší intenzitě takového jednání, než jaká, alespoň prozatím, vyplývá z provedeného dokazování), fakticky nikterak nereagoval na výpovědi poškozených nezletilých XXXXX či XXXXX, případně nezletilé svědkyně XXXXX stran toho, že na klíně sedávala obžalovanému pouze děvčata, chlapci ne, případně jen výjimečně. Koneckonců i svědkyně L., matka jednoho z žáků, kterého obžalovaný učil, výslovně uvedla, že její syn jí říkal, že mu bylo líto, že si obžalovaný na klín bere jen holky a nikoliv kluky. Byť samozřejmě hodnocení důkazů je primárně právem, ale i povinností soudu prvního stupně a odvolací soud nikterak nemůže do tohoto hodnotícího procesu zasahovat, přesto podepsaný soud musí orientovat nalézací soud na skutečnost, že z prozatím provedeného dokazování se zdá vyplývat, že v hodinách obžalovaného mu na klín sedala pouze děvčata a nikoliv chlapci. Ani tuto skutečnost by neměl soud prvního stupně ponechat bez povšimnutí. Za zvláštní zmínku pak stojí výpověď svědkyně N. M., praktikantky, která měla, alespoň dle svého tvrzení, navštěvovat hodiny obžalovaného, ať již realizované v rámci Základní školy v XXXXX či XXXXX v XXXXX, a to v souvislosti s hodnocením této výpovědi ze strany soudu prvního stupně ve vztahu k jednání, kterého se měl obžalovaný dopouštět vůči poškozeným XXXXX a XXXXX na Základní škole J. Ž. v XXXXX. Jak vyplývá z bodu 41 odůvodnění napadeného rozsudku, krajský soud výslovně uvedl, že „*nelze přehlédnout výpověď N. M., kterou soud hodnotí jako věrohodnou svědkyni, která uvedla, že v XXXXX se účastnila přibližně 80 % hodin, které zde obžalovaný vyučoval*“. Podle mínění odvolacího soudu je ovšem hodnocení výpovědi jmenované svědkyně jako věrohodné, ve světle dalších provedených důkazů, poněkud diskutabilní. Předně je provedeným dokazováním poměrně významně zpochybněna validita tvrzení svědkyně M. stran počtu hodin vedených obžalovaným, kterých se jako praktikantka účastnila. Jmenovaná svědkyně uvedla, že byla přítomna cca 80 % výukových hodin, které realizoval obžalovaný při

výuce anglického jazyka na Základní škole XXXXX. Stejně tak jmenovaná svědkyně, a to dokonce opakovaně, v průběhu své výpovědi, vyloučila, že by v hodinách obžalovaného docházelo k tomu, že si mu děti sedaly na klín. Toto její tvrzení je ovšem poněkud paradoxně otřeseno výpovědí samotného obžalovaného, který nejméně u hlavního líčení připustil, že v některých případech docházelo k tomu, že mu děti na klín sedávaly. Stejně tak je třeba v této souvislosti poukázat na výpovědi všech čtyř nezletilých poškozených, které jednoznačně potvrdily, že na klíně obžalovaného sedávaly, přičemž jejich výpovědi jsou v tomto směru prakticky konstantní. Odvolací soud také orientuje soud prvního stupně na skutečnost, že o sedávání především dívek na klíně obžalovaného kromě samotných nezletilých poškozených vypovídají i nezletilé svědkyně XXXXX a XXXXX. Odvolací soud připouští, že naproti tomu další z žáků, které obžalovaný učil anglický jazyk, konkrétně nezletilý svědek XXXXX, popřel, že by děti na klíně obžalovaného sedávaly. Nicméně je otázkou, do jaké míry je tato pasáž z výpovědi posledně jmenovaného nezletilého svědka validní, když jak odvolací soud výše zdůraznil, naproti tomu šest dalších žaček, které obžalovaný vyučoval (všechny čtyři nezletilé poškozené a nezletilé svědkyně XXXXX a XXXXX.) naopak fakt, že dívky na klíně obžalovaného v jím vedených hodinách sedávaly, jednoznačně potvrdily. Tedy odvolací soud má komparaci výše provedených důkazů za poměrně jednoznačně prokázané, že k tomu, že v hodinách, které obžalovaný vedl, mu zejména žákyně sedávaly na klín, skutečně docházelo. Pod prizmatem tohoto závěru si je pak třeba položit otázku, do jaké míry je věrohodná výpověď svědkyně N. M., která, jak sama tvrdí, byla účastna cca 80 % výukových hodin obžalovaného na Základní škole XXXXX a žádného sezení dětí na jeho na klíně si nevšimla. Aniž by v tomto směru odvolací soud jakkoliv předjímal závěry soudu prvního stupně stran hodnocení věrohodnosti této pasáže výpovědi posledně zmiňované svědkyně, je třeba ve světle provedeného dokazování minimálně vyslovit podiv nad jejím, kategorickým tvrzením o tom, že děti na klíně obžalovaného nesedávaly. Pokud se pak týče samotné četnosti účasti svědkyně N. M. v hodinách vedených obžalovaným, potom i zde přetrvávají jisté pochybnosti. Zatímco, jak již bylo opakovaně zdůrazněno, posledně jmenovaná tvrdila, že navštěvovala většinu hodin obžalovaného, přičemž v XXXXX to bylo cca 80 % vyučovacích hodin, a v XXXX 2-3 hodiny, potom z dalších provedených důkazů vyplývají skutečnosti, které s tímto tvrzením ne zcela korelují. Odvolací soud v dané souvislosti předně poukazuje na výpověď již zmiňované nezletilé svědkyně D. R. (spolužačky poškozené nezletilé XXXXX na Základní škole XXXXX), která uvedla, že když je obžalovaný učil, tak nikdo na násleech nechodil, pouze v jednom případě tam byla nějaká učitelka. Stejně tak svědkyně L. K., učitelka Základní školy XXXXX, vypověděla, že N. M. byla praktikantka, která docházela do výuky obžalovaného jednou až dvakrát do měsíce. V souvislosti s četností účasti svědkyně M. v hodinách vedených obžalovaným je třeba pozitivně akcentovat snahu soudu prvního stupně dobrat se objektivních údajů stran toho, jak často se jmenovaná svědkyně výuky vedené obžalovaným účastnila. Jak však vyplývá z úředního záznamu na č. l. 818 spisového materiálu, žádná evidence docházky svědkyně N. M. do hodin vedených obžalovaným, vedena nebyla. Je tedy možno v této souvislosti konstatovat, že dle přesvědčení odvolacího soudu, zejména s ohledem na obsah výpovědí svědkyň K. a R., jsou dány minimálně jisté pochybnosti o validitě tvrzení svědkyně M. stran počtu hodin vedených obžalovaným, kterých se účastnila. S ohledem na výpovědi všech čtyř nezletilých poškozených a stejně tak svědkyň J., R. a L. jsou dány i pochybnosti o validitě té části výpovědi svědkyně M. stran toho, že v hodinách, kterých byla přítomna, nikdy nedocházelo k tomu, že děti sedávaly obžalovanému na klíně. Pod prizmatem těchto pochybností bude pak třeba hodnotit věrohodnost výpovědi svědkyně M. jako celku.

13. Výše zmíněnými skutečnostmi se tedy podle přesvědčení podepsaného soudu nalézací soud

v napadeném rozsudku doposud nezabýval buď vůbec, nebo ne zcela dostatečně, což v konečném důsledku způsobilo vady rozsudku, předpokládané v ustanovení § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř.

14. Odvolací soud připouští, že důkazní situace se v dané trestní věci nejeví zcela jednoduchou. Právě proto je podle jeho mínění třeba ve věci provést poněkud komplexnější dokazování, s cílem co nejúplnějšího zjištění důkazní situace.
15. Podle názoru odvolacího soudu se krajský soud předně neměl spokojit s tím, že znalecký posudek zpracovaný znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie – sexuologie, MUDr. Janem Zbytkovským, k posouzení duševního stavu obžalovaného a k tomu, zda trpěl poruchou sexuální preference, byl k důkazu proveden toliko jeho přečtením. Odvolací soud samozřejmě akceptuje, že zmíněný procesní postup byl krajským soudem realizován při plném respektování podmínek ustanovení § 211 odst. 5 tr. ř., neboť procesní strany daly souhlas se čtením tohoto znaleckého posudku. I přes tuto skutečnost se podle mínění soudu odvolacího jeví nanejvýš vhodným, aby byl jmenovaný znalec osobně vyslechnut, a to zejména s ohledem na to, že nalézací soud, jak vyplývá z bodu 42 odůvodnění napadeného rozsudku, při svých úvahách stran případného motivu jednání obžalovaného, řeší i problematiku tzv. náhradního či náhražkovitého ukájení sexuálních potřeb. Nalézací soud v této souvislosti vyslovil závěr, že náhradní či náhražkovité ukájení sexuálních potřeb je v případě obžalovaného, který je ženat s podstatně mladší hezkou ženou, konstrukce spíše nelogická. V dané souvislosti ovšem odvolací soud poukazuje na to, že toto konstatování soudu prvního stupně se jeví laickým, nemajícím oporu v odborné erudici. Navíc je z praxe nejen Vrchního soudu v Olomouci, ale i z praxe jiných obecných soudů České republiky obecně známo, že v celé řadě případů sexuálně motivovaných ataků, zejména vůči nezletilým dětem, netrpí pachatelé takového jednání žádnou poruchou sexuální preference, ale jejich jednání je označováno znalci z příslušného oboru jako náhradní, náhražkovité či explorativní, nicméně sexuálně motivované. V dané souvislosti může odvolací soud příkladmo poukázat na věc řešenou Vrchním soudem v Olomouci pod sp. zn. 6 To 89/2020, která byla posléze řešena Nejvyšším soudem pod sp. zn. 7 Tdo 399/2021, respektive Ústavním soudem pod sp. zn. III. ÚS 2019/21. I v této trestní věci bylo řešeno sexuálně motivované jednání vůči nezletilé dívce, přičemž u pachatele tohoto jednání nebyla zjištěna naprosto žádná porucha sexuální preference a jeho jednání bylo vyhodnoceno jako jednání náhražkové, ovšem sexuálně motivované. Podle mínění odvolacího soudu je ovšem k tomu, aby případné úvahy nalézacího soudu v tomto směru byly relevantními, nutno osobně vyslechnout znalce, který zpracoval výše naznačený znalecký posudek k hodnocení duševního stavu obžalovaného, a to zejména se zaměřením na možné náhražkové či explorativní jednání ze strany obžalovaného vůči nezletilým poškozeným. Bude tedy třeba dokazování v potřebném směru doplnit. Pochopitelně nelze vyloučit ani eventuální zpracování doplňku znaleckého posudku.
16. Konečně dle mínění odvolacího soudu, s ohledem na charakter a závažnost dané trestní věci, kdy se jedná o podezření z mimořádně společensky škodlivého jednání, je třeba v zájmu co nejspravedlivějšího rozhodnutí realizovat pokud možno všechny v úvahu připadající důkazy. Odvolací soud tím má na mysli potřebu znaleckého zkoumání osobnostní struktury všech čtyř nezletilých poškozených. Toto znalecké zkoumání by mělo být zaměřeno nikoliv ke zjišťování specifické věrohodnosti výpovědí jednotlivých poškozených, neboť to je, jak to koneckonců správně uvádí již nalézací soud, úkolem orgánů činných v trestním řízení, tedy v daném případě primárně nalézacího soudu. Nicméně stejně tak by podle mínění odvolacího soudu bylo třeba znalecky přezkoumat a zhodnotit schopnost jednotlivých poškozených adekvátně vnímat, zapamatovat si a reprodukovat prožité události, stejně jako zda události, které poškozené popisují, se ze znaleckého pohledu, a to odvolací soud zdůrazňuje, jeví jako odraz skutečně prožitého. Znalecké zkoumání by se také mělo soustředit na otázku případné motivace jednotlivých poškozených k eventuální nepravdivé výpovědi a v neposlední řadě

pochopitelně i na otázku případných následků, především na dalším psychickém vývoji jednotlivých nezletilých poškozených. Odvolací soud zdůrazňuje, že si je samozřejmě vědom rizika sekundární viktimizace jednotlivých nezletilých poškozených při znalecké exploraci. Nicméně s ohledem na výše zmíněný charakter dané trestní věci, v níž je dáno, a to odvolací soud znovu zdůrazňuje, minimálně podezření z výrazně společensky škodlivého závadového jednání vůči čtyřem nezletilým poškozeným, se jeví potřebným co nejkomplexnější dokazování, jehož výsledky následně budou podkladem pro spravedlivé rozhodnutí v dané věci. Odvolací soud zdůrazňuje, že ke zpracování znaleckého posudku by měl být přibrán znalec se zvláštní aprobační dětské klinické psychologie a sexuologie, který je nadán schopností vést znaleckou exploraci zvláště šetrně, tak, aby nebyla pokud možno vůbec, či alespoň zcela minimálně, dotčena psychická sféra vyšetřovaných osob. Odvolací soud navíc poukazuje na to, že o výsledku všech čtyř poškozených nezletilých existuje obrazový záznam, a i tento materiál bude moci případně znalec ke zpracování znaleckých závěrů využít. Po zpracování zmíněných znaleckých posudků bude pochopitelně třeba jejich zpracovatele před nalézacím soudem osobně vyslechnout.

17. Odvolací soud tedy uzavírá toto rozhodnutí konstatováním, že bude třeba především ve výše naznačeném směru doplnit dokazování s tím, že pochopitelně v závislosti na výsledcích doplněného dokazování není vyloučeno ani dokazování další. Následně pak, ať již rozhodnutí soudu prvního stupně bude jakékoliv, bude třeba, aby se krajský soud podrobněji zabýval aspekty naznačenými v odůvodnění tohoto rozhodnutí tak, aby jeho hodnocení provedených důkazů bylo v naprostém souladu s podmínkami ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. Teprve poté bude možno ve věci adekvátním způsobem rozhodnout.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

V Olomouci 15. února 2024

JUDr. Milan Kaderka v. r.
předseda senátu